

Suomen luonnon tilasta

ja siihen vaikuttavista paineista

Atte Moilanen
Tutkimusjohtaja, biodiversiteetti- ja ekoinformatiikka
Helsingin yliopisto – LUOMUS & Geotieteiden laitos

KUVAT: www.luonnontila.fi ja A.M.

METSÄT

IKÄRAKENNE

Yli 100-vuotiaat metsät

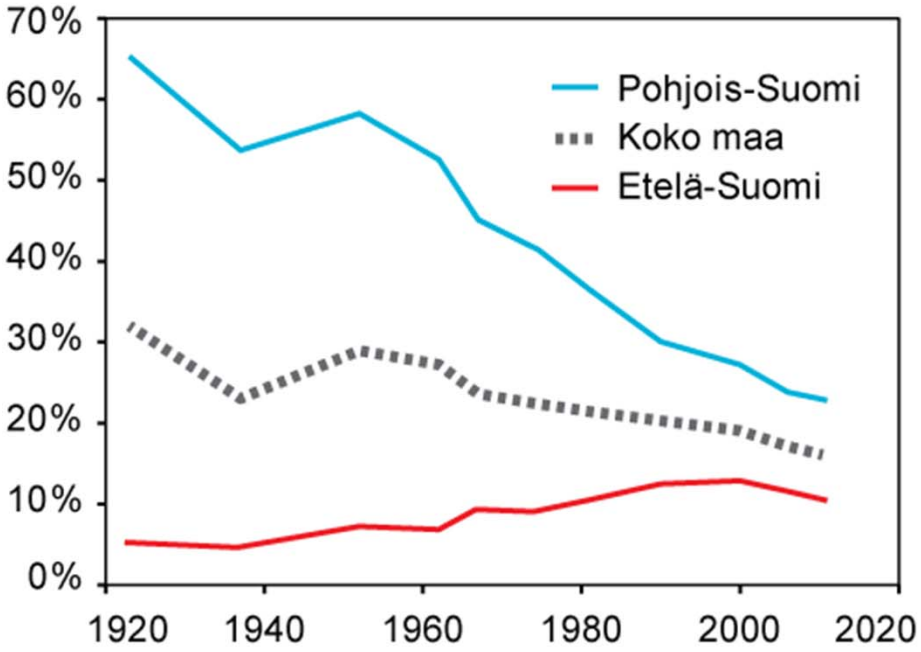

alle 40-vuotiaat metsät

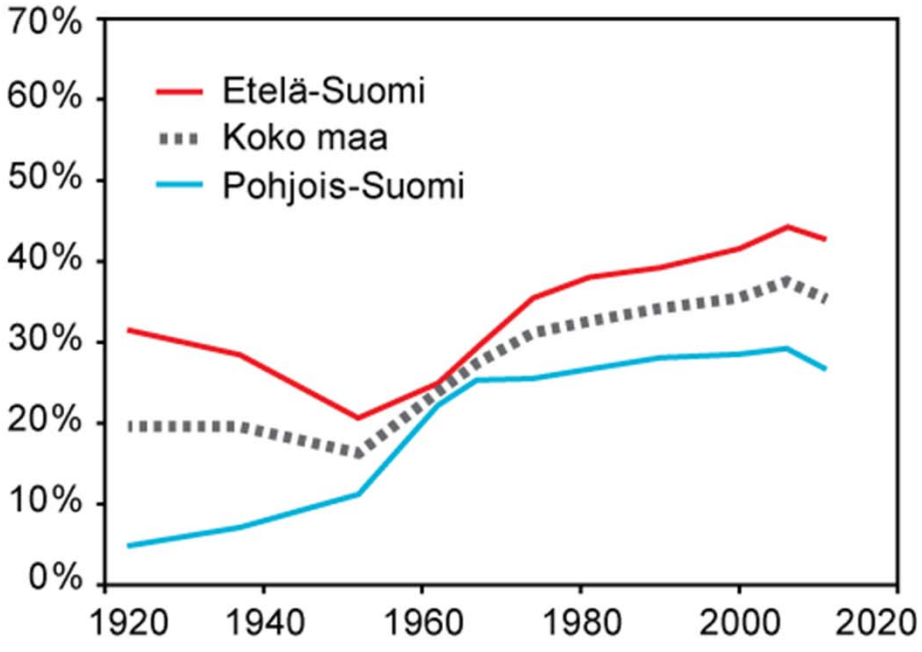

Lähde: Luonnonvarakeskus

LAHOPUU

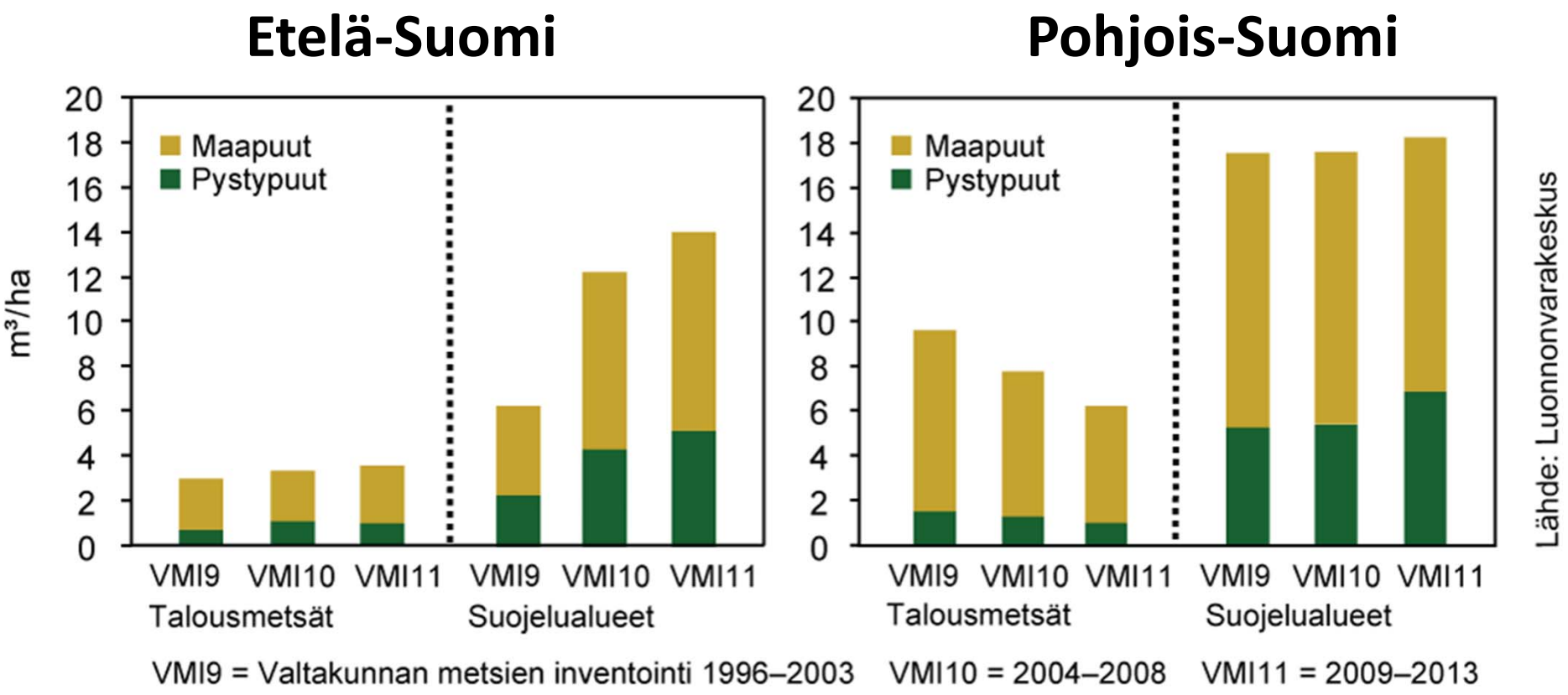
Etelä-Suomi
Pohjois-Suomi
m³/ha
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
Maapuut
Pystypuut
VMI9
VMI10
VMI11
Talousmetsät
Suojelualueet
VMI9 = Valtakunnan metsien inventointi 1996–2003
VMI10 = 2004–2008
VMI11 = 2009–2013
Lähde: Luonnonvarakeskus

METSIEN LINNUT JA RIISTANISÄKKÄÄT

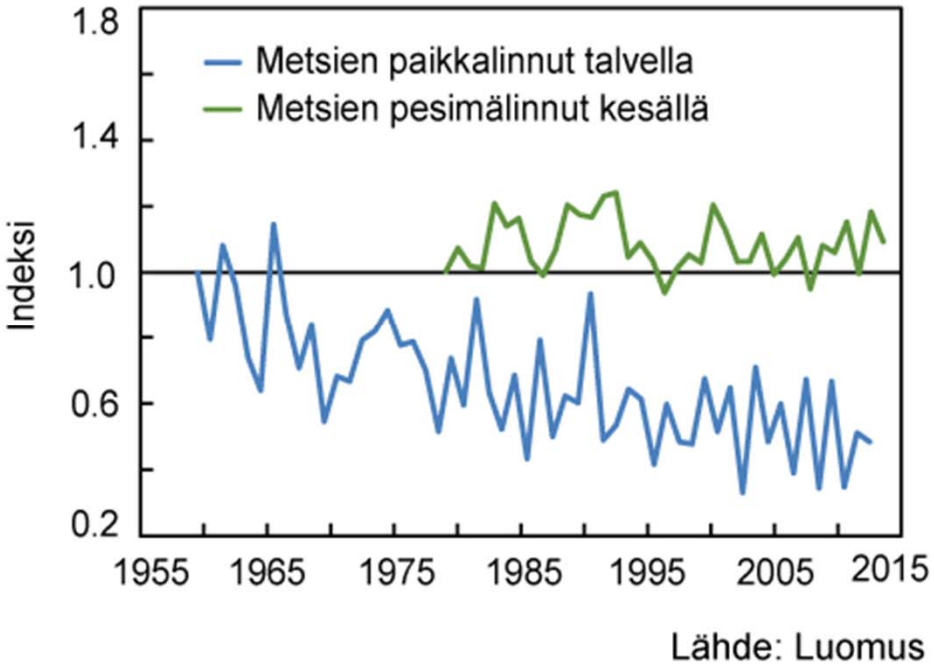

Lähde: Luomus

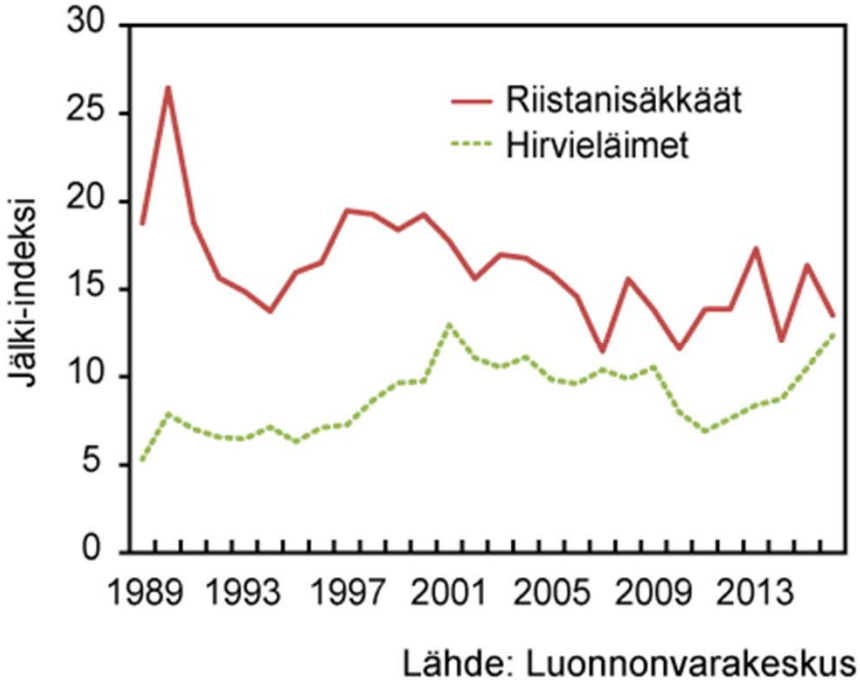

Lähde: Luonnonvarakeskus

SUOT

SOIDEN OJITUS

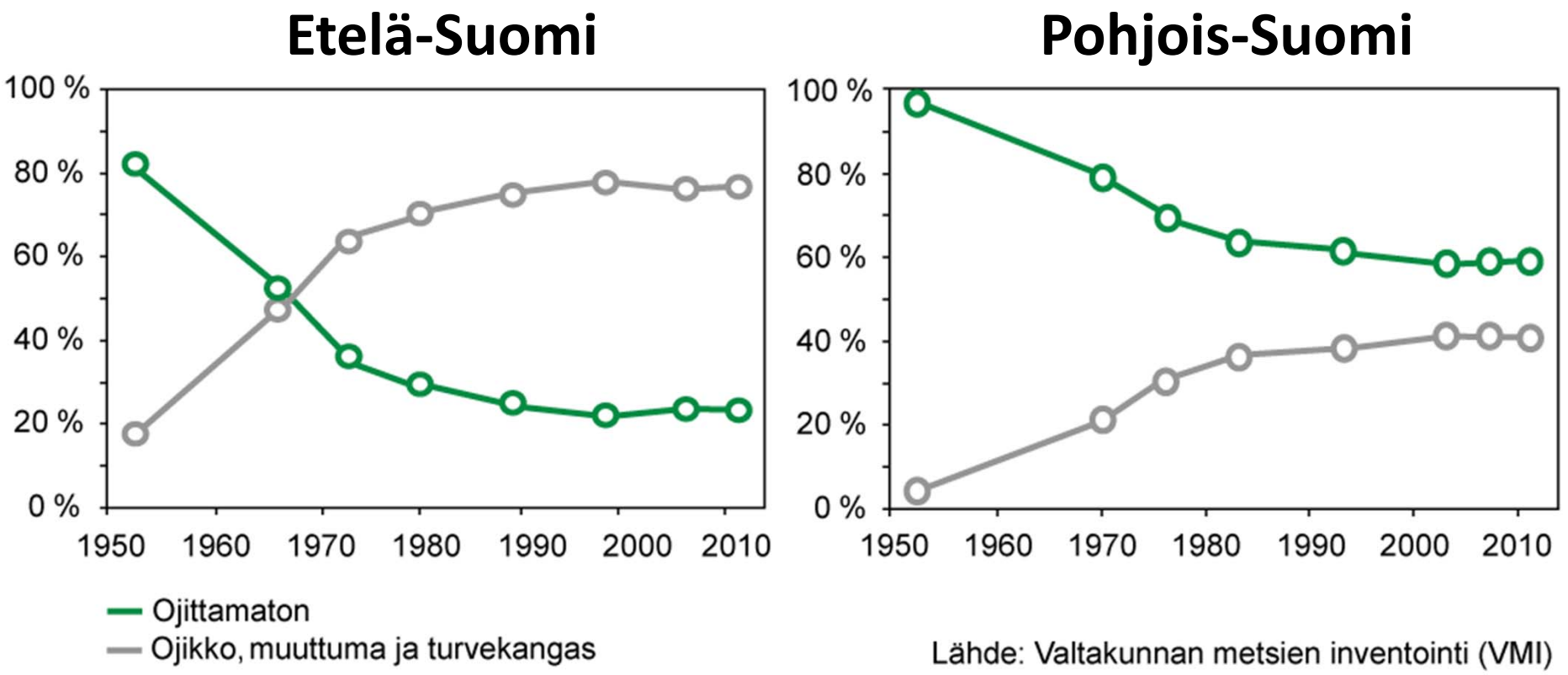

LINNUT JA PERHOSET

suolinnut

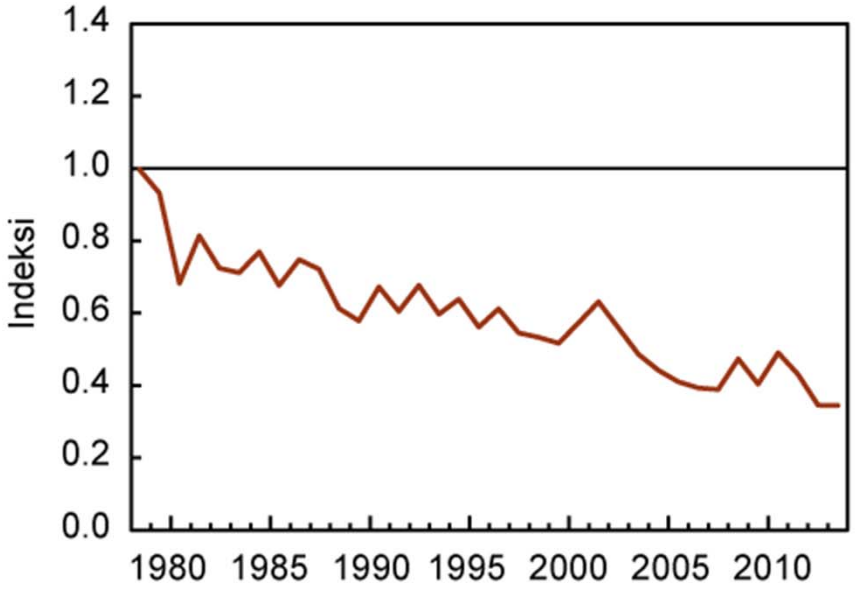

suoperhoset

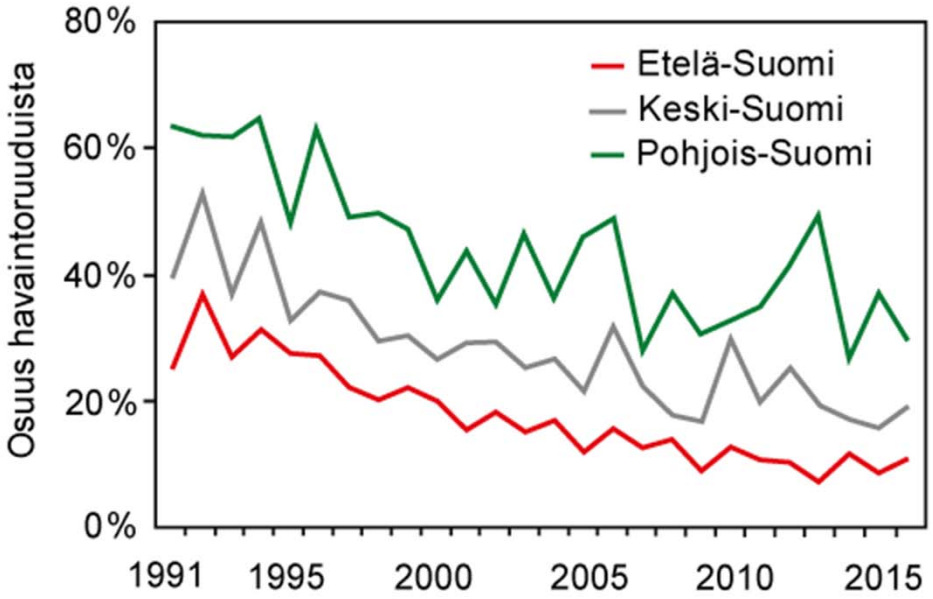

UHANALAISET SUOTYYPIT

Etelä-Suomi pohjoinen koko maa

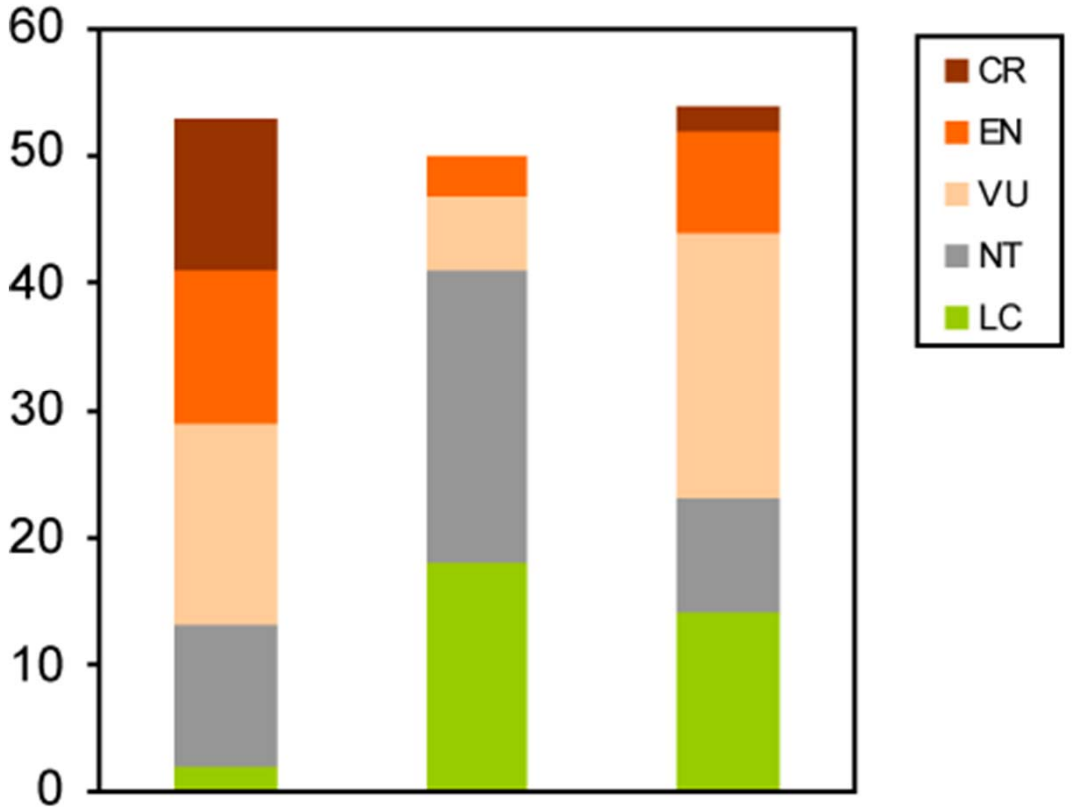

ITÄMERI

NÄKÖSYVYYS

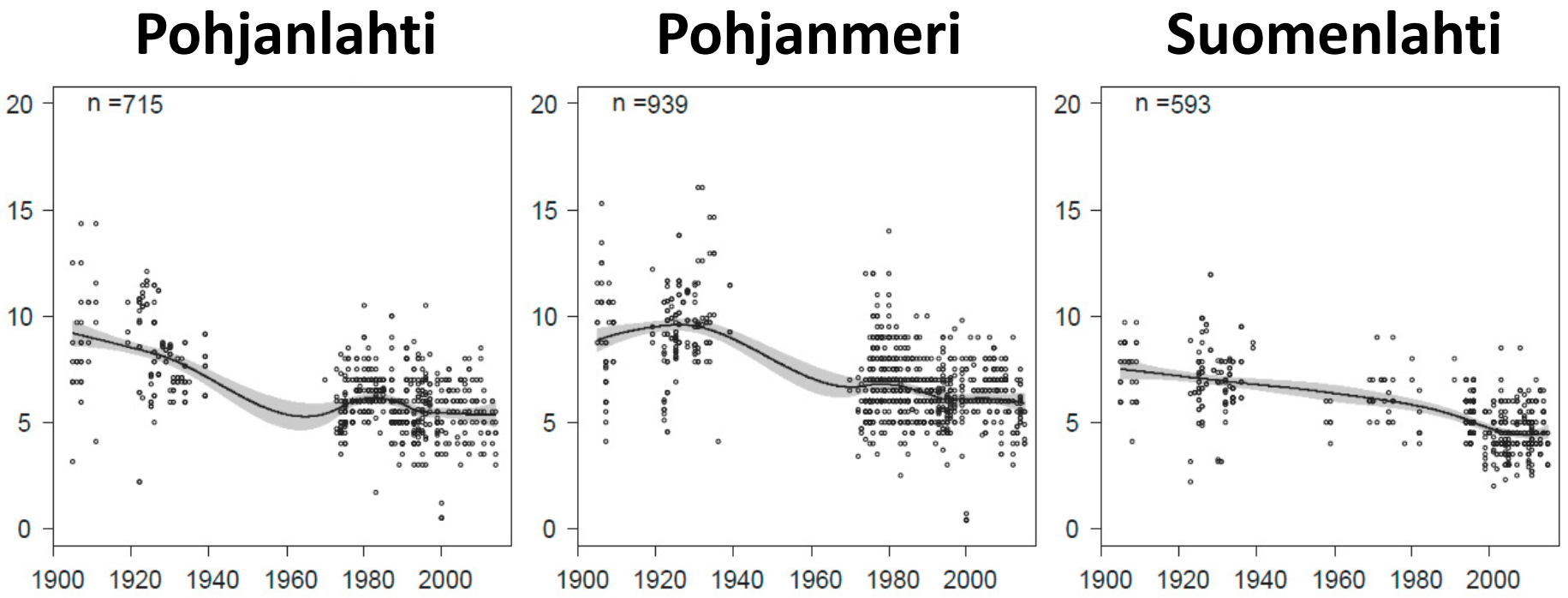

Fleming-Lehtinen, V. 2016. *Secchi depth in the Baltic Sea – an indicator of eutrophication*. University of Helsinki, Faculty of Biological and Environmental Sciences, Helsinki. 42 pages.

HYLKEET

Harmaahylkeet Itämerellä

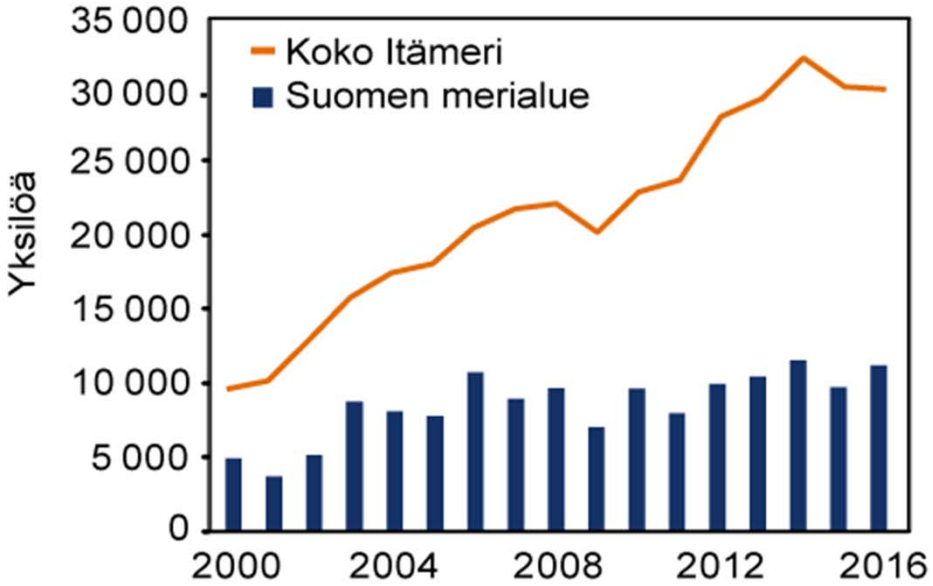

Norpat Perämerellä

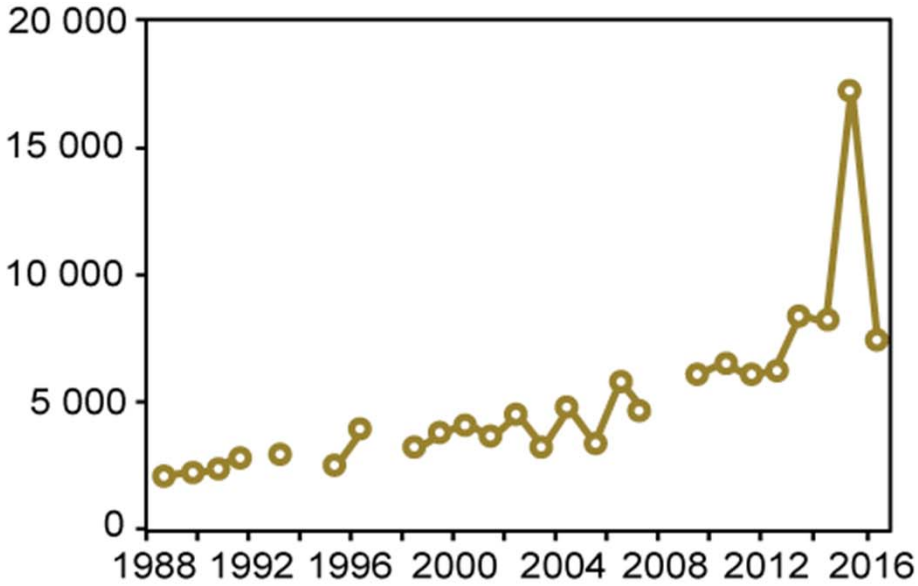

Lähde: Luonnonvarakeskus

MAATALOUSELINYMPÄRISTÖT

LUONNOLLE ARVOKAS MAATALOUSMAA

(EUn HNV maatalouselinympäristöt)

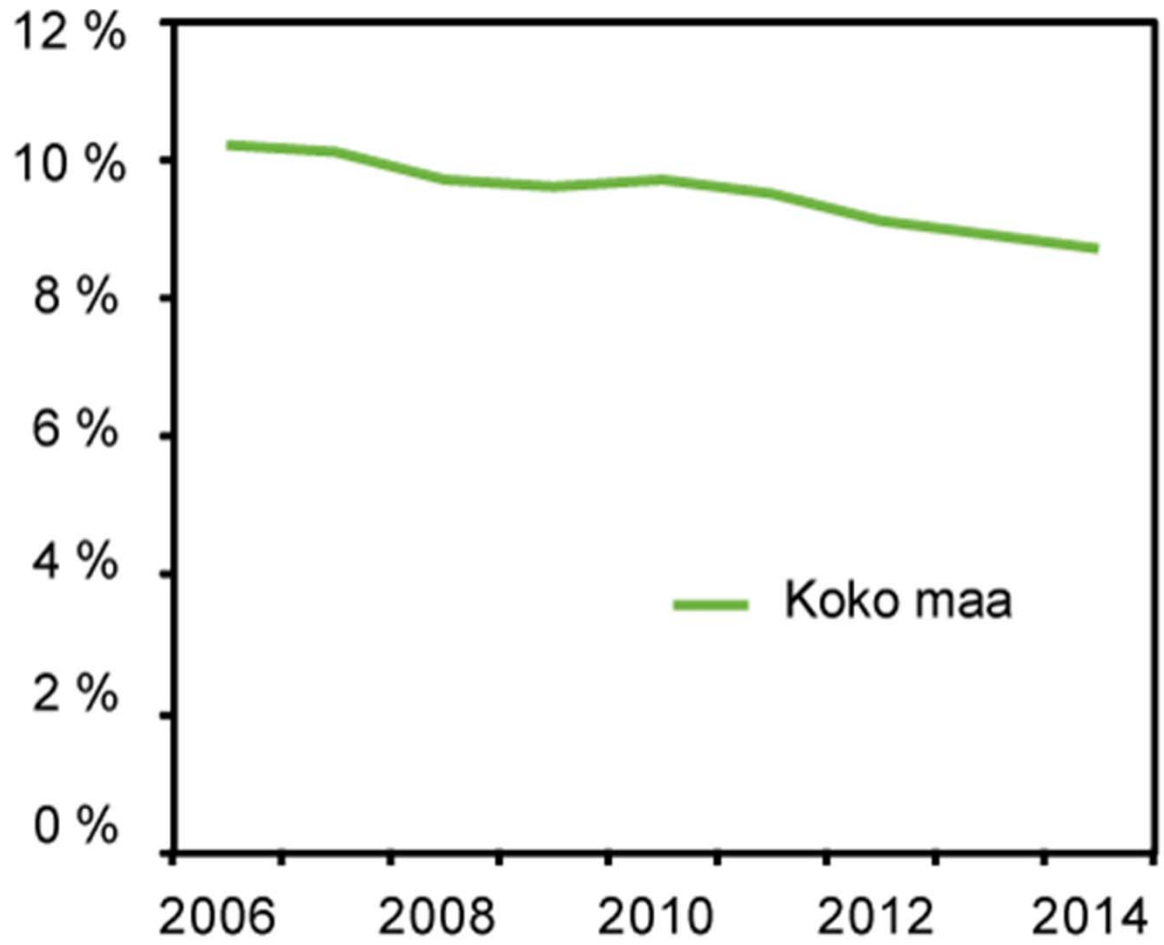

LINNUT

Peltolinnut

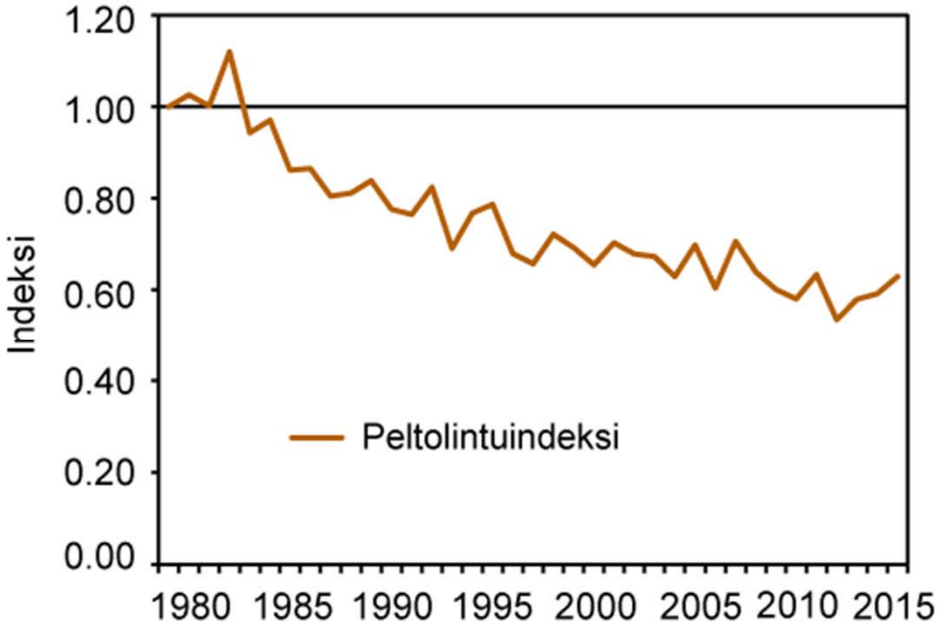

Avomaa vs reunalajit

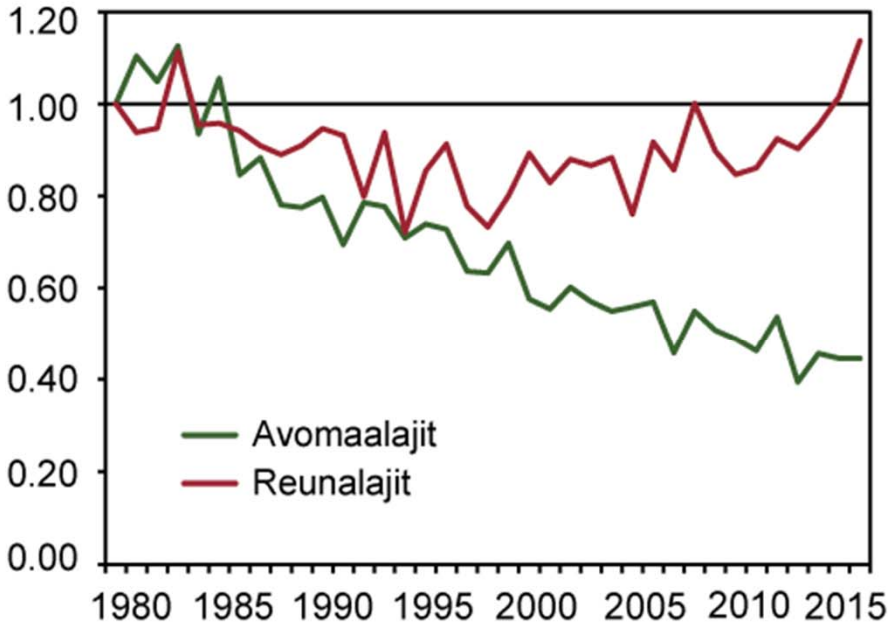

Lähde: Luomus

Pölyttäjät

Mehiläispesiä
% tarpeesta

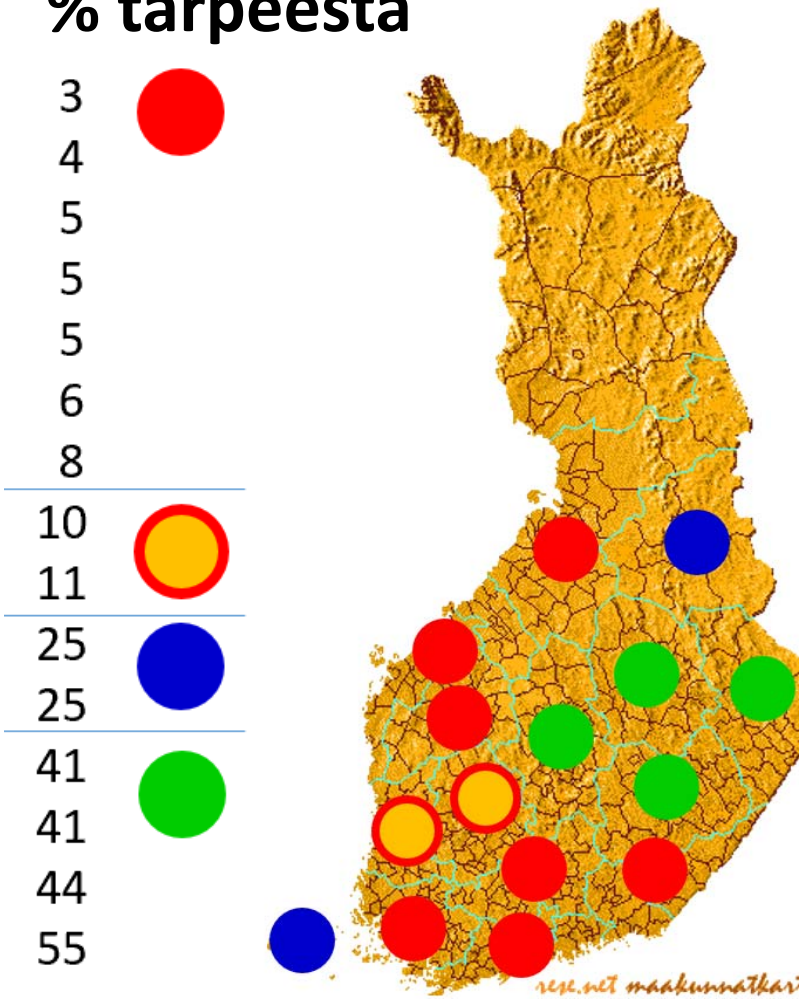

Luonnonpölyttäjät

- **Kannat laskeneet**
- **1/3 mesipistiäisistä uhanalaisia**
- **Torjunta-aineet**
- **Lämpimät talvet**
- **Pesäpaikkojen kato**

Prof. Heikki Hokkanen / HY

OLEMME ONNISTUNEET…

haavan määrä metsissä

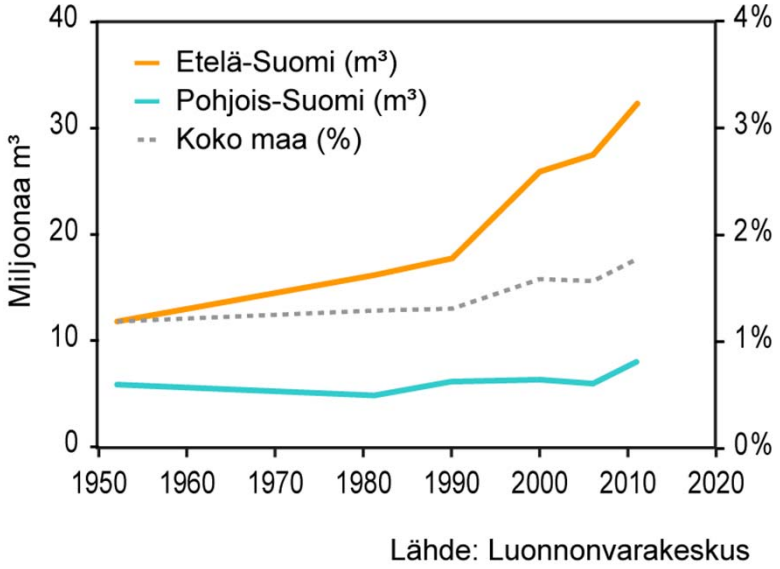

Lähde: Luonnonvarakeskus

harmaahylkeet

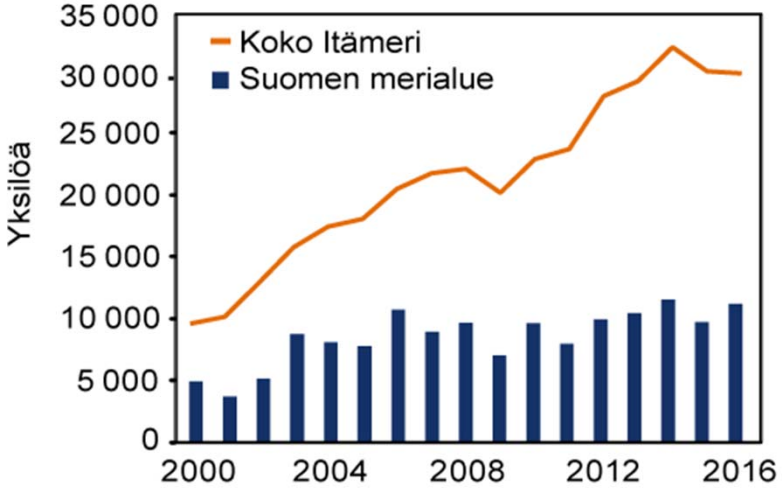

hirvieläimet

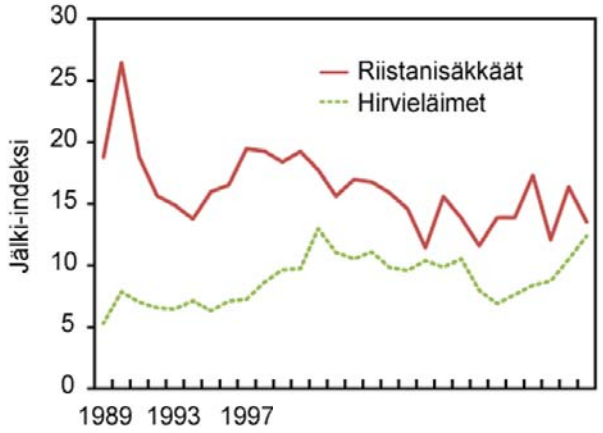

sisävesien ekologinen tila

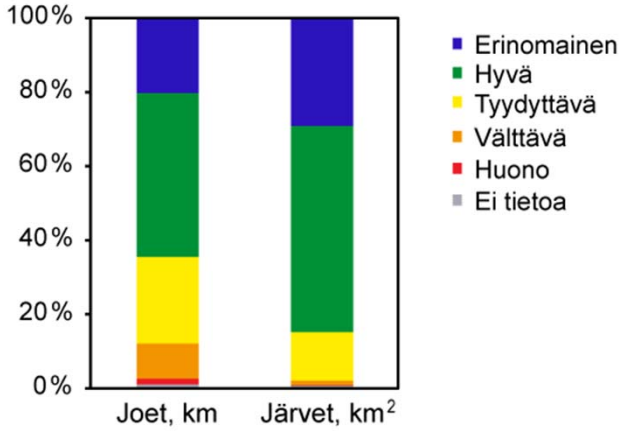

GLOBAALIT YMPÄRISTÖN TRENDIT

YKn 4. biodiversiteettikatsaus

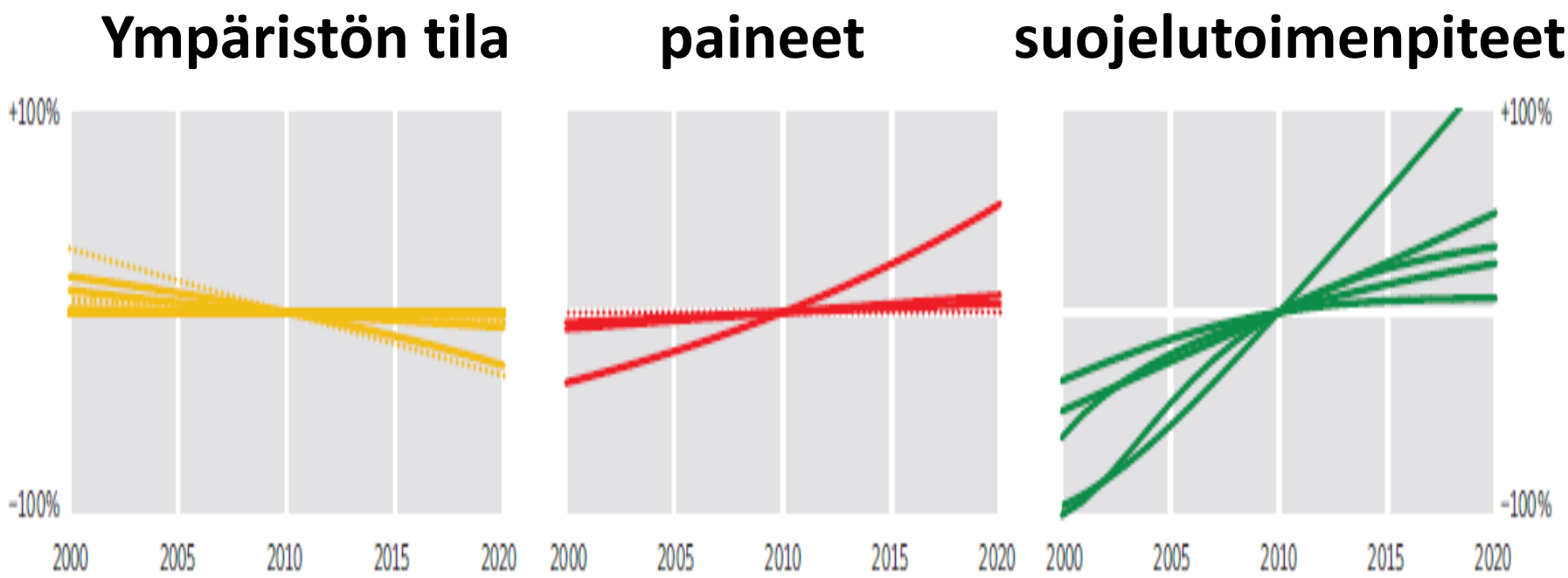

PAINEITA

Elinympäristöjen väheneminen ja pirstoutuminen

Ilmastonmuutos

Saasteet ja kemikalisoituminen

Resurssien liikakäyttö

Vieraslajit

jne.

METSO
vs
BIOTALOUS

2017
Suojeltu 3388 ha
Kemera 1855 ha

2008-2017
Suojeltu 51500 ha

Runkopuun korjuun lisäys
n. + 15 000 000 m^3 / vuosi

300 m^3 / ha
$\Rightarrow$ 50 000 ha / vuosi

10 x pinta-ala

BIODIVERSITEETTI JA MAATALOUS

Pölyttäjäkato: rypsin sato -30% Varsinais-Suomessa

Tehomaatalouden osuus pinta-alasta

Luonnonpölyttäjien kato

Mehiläispesien matala määrä

Neonikotinoidi torjunta-aineet

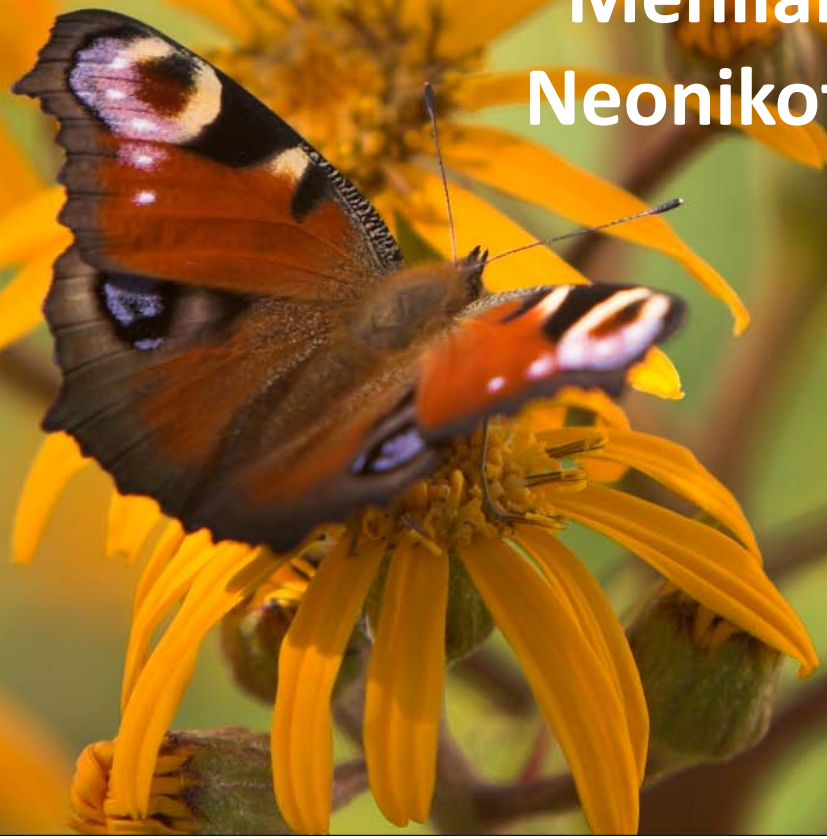

Hyönteispölytys

- **Marjat: sato + 1/3**
- **Oljykasvit: +1/3**
- **Kumina, jne: x2**

LOHIKALAT – vaellusreitit tukittu

Norjan lohen myynti Suomessa 2016 (LUKE): 25 Mkg
375 M€ / v

YHTEISKUNNAN TAHTOTILA
LUONNON TILA vs TALOUS

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallinnonalan budjetti

2011	2018
n. 332 M€	184 M€

Yritystuet **4100 – 9000 M€**

20 - 50x

ILMASTONMUUTOS JA BIODIVERSITEETTI

Ulkomaat

HS 24.8 / Kaisa Hakkarainen

Ensimmäinen kerta havaintohistoriassa: Jäämeri lainehtii vapaana Grönlannin pohjoispuolella

Grönlannin pohjoispuolista Jäämerta on pidetty viimeisenä paikkana, jossa kuumakaan kesä ei sulata ikijäätä.

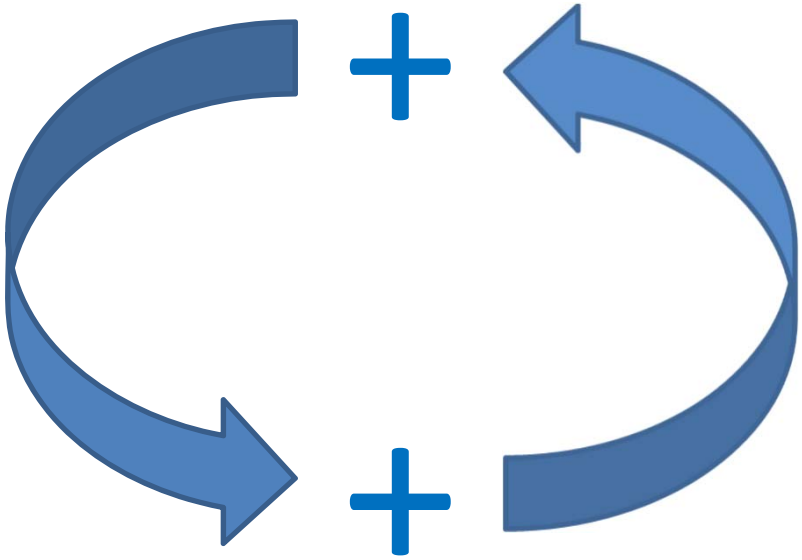

TRENDIT, KV SITOUMUKSET, ETIIKKA JA RISKI
VS
LYHYEN TÄHTÄIMEN ”TALOUSHYÖDYT”

Onko mitään syytä uskoa trendien kääntyvän?